

Врз основа на член 30 став (3) и член 30-а став (2) од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/99, 86/99, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16 и 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 98/19, 124/19, 275/19, 267/20 и 163/21) Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 21 декември 2021 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ДОБРАТА И УСЛУГИТЕ КОИ ПОДЛЕЖАТ НА
ПОВЛАСТЕНА СТАПКА НА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Член 1

Со оваа одлука поблиску се определуваат доброта и услугите кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност, согласно член 30 ставови (1) и (2) и член 30-а став (1) од Законот за данокот на додадена вредност (во натамошниот текст: Закон).

Член 2

(1) Повластената стапка на данокот на додадена вредност во смисла на член 30 од Законот се применува врз прометот и увозот на:

1. Производи за човечка исхрана кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Глава 2	Месо и други кланични производи за јадење
2.	0301	Риби, живи
3.	0302	Риби, свежи или разладени, освен рибини филети и друго рибино месо од тар. број 0304
4.	0303	Риби, замрзнати, освен рибини филети и друго рибино месо од тар. број 0304
5.	0304	Рибини филети и друго рибино месо (немелено или мелено), свежо, разладено или замрзнато
6.	0305	Риби, сушени, солени или во саламура; чадена риба, вклучувајќи и готвени риби пред или во текот на процесот на чадење; брашно, прав и пелети од риба, погодни за човечка исхрана
7.	0306	Черупкари со черупка или без черупка, живи, свежи, разладени, замрзнати, исушени, посолени или во саламура; черупкари со черупка или без черупка чадени, варени или неварени пред или за време на процесот на чадење; черупкари, во черупка, парени или варени во вода, неразладени или разладени, замрзнати, исушени, солени или во саламура; прав, брашно и пелети од черупкари, погодни за човечка исхрана
8.	0307	Мекотелци со черупка или без черупка, живи, свежи, разладени, замрзнати, сушени, солени или во саламура; чадени мекотелци со черупка или без черупка, варени или неварени пред или за време на процесот на чадење; прав, брашно и пелети од мекотелци, погодни за човечка исхрана
9.	0308	Водни без'рбетници освен черупкари и мекотелци, живи, свежи, разладени, замрзнати, сушени, солени или во саламура; чадени водни без'рбетници освен черупкари и мекотелци, варени или неварени пред или за време на процесот на чадење; прав, брашно и пелети од водни без'рбетници освен черупкари и мекотелци, погодни за човечка исхрана
10.	0309	Брашно, гриз и пелети од риба, черупкари, мекотелци и други водни без'рбетници, погодни за човечка исхрана:
11.	0401	Млеко и павлака, неконцентрирани и без додаден шеќер или други материи за засладување
12.	0402	Млеко и павлака, концентрирани или со додаден шеќер или други материи за засладување
13.	0403	Јогурт; маштеница, кисело млеко и павлака, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, концентрирани или неконцентрирани или со содржина на додаден шеќер или други материи за засладување или ароматизирани или со додадено овошје, јатчесто овошје или какао:
14.	0404	Сурутка, концентрирана или неконцентрирана или со додаток на шеќер или други материи за засладување; производи што се состојат од природни состојки на млеко со додавање или без додавање на шеќер или други материи за засладување, на друго место неспомнати ниту опфатени
15.	0405	Путер и други маснотии и масла добиени од млеко; млечни премази
16.	0406	Сирење и урда
17.	0407 21 0407 29 0407 90	Други свежи јајца, освен за приплод
18.	0408 11 80 00	Сушени жолчки
19.	0408 19 81 00	Течни жолчки
20.	0408 19 89 00	Други, вклучувајќи замрзнати
21.	0408 91 80 00	Други живински и птичји јајца, сушени
22.	0408 99 80 00	Други живински и птичји јајца
23.	0409	Природен мед

24.	0410	Инсекти и други јастиви производи од животинско потекло, на друго место неспомнати или опфатени:
25.	0504	Црева, бабулиња и желудници од животни (освен од риби), цели или во парчиња, свежи, разладени, замрзнати, солени, во саламура, сушени или чадени
26.	0701 90 50 00	Компир свеж или разладен, млад, од 1 јануари до 30 јуни, освен за сеидба
27.	0701 90 90 00	Друг компир свеж или разладен, освен за сеидба
28.	0702	Домат, свеж или разладен
29.	0703 10 11 00	Кромид во низи, свеж или разладен, освен за сеидба
30.	0703 10 19 50	Кромид свеж или разладен, од 1 април до 30 септември, освен за сеидба
31.	0703 10 19 90	Кромид свеж или разладен, од 1 октомври до 31 март, освен за сеидба
32.	0703 10 90 00	Алма свежа или разладена
33.	0703 20 00 90	Лук свеж или разладен, освен за сеидба
34.	0703 90 00 90	Праз и други лукови свежи или разладени, освен за сеидба
35.	0704	Зелка, карфиол, келераба, кел и сличен зелковиден зеленчук за јадење, свежи или разладени:
36.	0705	Салата (<i>lactuca sativa</i>) и цикорија (<i>Cichorium spp.</i>), свежи или разладени:
37.	0706	Моркови, бросква или репка угарница (бела репка), цвекло, целер, коренаш, 'рдокви и сличен коренест зеленчук за јадење, свеж или разладен
38.	0707	Краставици и корнишони, свежи или разладени
39.	0708	Мешунест зеленчук во мешунки или зрно, свеж или разладен
40.	0709 20	Шпаргли, свежи или разладени
41.	0709 30	Модар патлиџан, свеж или разладен
42.	0709 40	Целер, освен целер коренаш, свеж или разладен
43.	0709 51	Печурки за јадење од видот <i>Agaricus</i> , свежи или разладени
44.	0709 59	Други печурки
45.	0709 52 00 00	-Печурки од родот <i>Boletus</i>
46.	0709 53 00 00	-Печурки од родот <i>Cantharellus</i>
47.	0709 54 00 00	-Шитаке (<i>Lentinus edodes</i>)
48.	0709 55 00 00	Матсутаке (<i>Tricholoma matsutake</i> , <i>Tricholoma magnivelare</i> , <i>Tricholoma anatolicum</i> , <i>Tricholoma dulciolens</i> , <i>Tricholoma caligatum</i>)
49.	0709 56 00 00	Тартуфи (<i>Tuber spp.</i>)
50.	0709 60 10 00	Слатки пиперки, свежи или разладени
51.	0709 60 99 10	Пиперки од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i> од 15 мај до 14 ноември, свежи или разладени
52.	0709 60 99 90	Пиперки од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i> од 15 ноември до 14 мај, свежи или разладени
53.	0709 70	Спанаќ, новозеландски спанаќ и лобода, свежи или разладени
54.	0709 91 00 00	Артичоки, свежи или разладени
55.	0709 92 90 00	Маслинки
56.	0709 93	Тикви, тиквичи и бундеви (<i>Cucurbita spp.</i>)
57.	0709 99	Друг зеленчук, свеж или разладен.
58.	0710	Зеленчук (неварен или варен на пареа или во врела вода), замрзнат
59.	0712 20	Кромид, сушен
60.	0712 31	Печурки за јадење од видот <i>Agaricus</i> , сушени
61.	0712 32	Јудино уво (<i>Auricularia spp.</i>), сушени
62.	0712 33	Желатиозна леденка (<i>Tremella spp.</i>)
63.	0712 34 00 00	Шитаке (<i>Lentinus edodes</i>)
64.	0712 39	Друг зеленчук, сушен
65.	0712 90 05 00	Компири сушени, сечени или несечени или во тенки листови, но понатаму необработени
66.	0712 90 19 00	Пченка шеќерец (<i>Zea mays var. saccharat</i>), освен за сеидба
67.	0712 90 30 00	Домати, сушени
68.	0712 90 50 00	Моркови, сушени
69.	0712 90 90 00	Друг зеленчук, сушен
70.	0713 10 90 10	Сушен грашок (<i>Pisum sativum</i>), за човечка употреба

71.	0713 20	Солен сушен грашок (Garbanzos)
72.	0713 31	Грав сушен од видот <i>Vigna mungo</i> (L) Hepperli или <i>Vigna Radiata</i> (L) Wilczek
73.	0713 32	Грав ситен црвен сушен (Adzuki) (<i>Phaseolus</i>) или (<i>Vigna angularis</i>)
74.	0713 33 90 00	Грав обичен сушен (<i>Phaseolus vulgaris</i>), освен за сеидба
75.	0713 34 00 00	Bambara грав (<i>Vigna subterranea</i> или <i>Voandzeia subterranean</i>)
76.	0713 35 00 00	Cowpea грашок (<i>Vigna unguiculata</i>)
77.	0713 39	Друг грав сушен (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)
78.	0713 40 00 90	Сушена леќа, освен за сеидба
79.	0713 50	Боб сушен (<i>Vicia faba var. major</i>) и коњски боб сушен (<i>Vicia faba var. equina</i> , <i>Vicia faba var. minor</i>)
80.	0713 60 00 90	Голубски грашок (<i>Solanum sajan</i>): Друго
81.	0713 90 00 90	Друг сушен мешунест зеленчук, освен за сеидба
82.	0714	Маниока, арорут, салеп, ерусалемски артичоки, сладок компир и слични корења и грutki со висока содржина на скроб или инулин, свежи, разладени, замрзнати или сушени, цели или режани или во форма на пелети; срцевина од саго дрво
83.	Глава 8	Овошје и јатчесто овошје за јадење; кори од агруми или од дини и лубеници
84.	0902	Чај, неароматизиран или ароматизиран
85.	0903	Мате-чај
86.	0904	Пипер од родот Пипер; сушена или кршена или мелена пиперка од родот <i>Capsicum</i> или од родот <i>Pimenta</i>
87.	0905	Ванила
88.	0906	Цимет и цвет од циметово дрво
89.	0907	Каранфилче (цели плодови, пупки и дршки)
90.	0908	Мушкатен орев, маџис и кардамом
91.	0909	Семе од анис, бадријан, анасон, коријандер, ким или кумин; бобинки од смрека
92.	0910	Исиот, шафран, куркума, мајчина душица, лаворов лист, кари и други мирудии
93.	1001 19 00 00	Тврда пченица, освен за сеидба
94.	1001 99 00 00	Друг пир, обична пченица и наполица, освен за сеидба
95.	1002 90 00 00	'Рж, освен за сеидба
96.	1003 90 00 90	Јачмен, освен за сеидба, освен пиварски и добиточен
97.	1004 90 00 00	Овес, освен за сеидба
98.	1005 90 00 00	Пченка, освен за сеидба
99.	1006 10 30 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивирани (Parboiled), со кружни зрна
100.	1006 10 50 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивирани (Parboiled), со средни зрна
101.	1006 10 71 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивирани (Parboiled) со долги зрна, со однос должина/широчина поголем од 2, но помал од 3
102.	1006 10 79 00	Ориз во лушпа, освен за сеидба, етивирани (Parboiled), со долги зрна, со однос должина/широчина еднаков или поголем од 3
103.	1006 20	Ориз, лупен (костенлив)
104.	1006 30	Ориз, полубланширан или бланширан, полиран или неполиран или глазиран
105.	1006 40	Кршен ориз
106.	1007 90 00 00	Сорго во зрно, освен за сеидба
107.	1008 40 00 90	Фолио
108.	1008 50 00 90	Киноа
109.	1008 60 00 00	Тритикале
110.	1008 90 00 90	Други жита, освен за сеидба
111.	1101	Брашно од пченица или наполица
112.	1102	Брашно од жита, освен од пченица или наполица
113.	1103 11	Јарма и гриз од пченица
114.	1103 13	Јарма и гриз од пченка
115.	1103 19	Јарма и гриз од други жита

116.	1104	Жита во зрно поинаку обработени (на пр: лупени, валани во луспи, перлирани, обрежани или гмечени), освен ориз од тар. број 1006; нукулци од жита, цели, валани, во луспи или мелени
117.	1105	Брашно, гриз, прав, луспи, гранули и пелети од компир
118.	1106	Брашно, гриз и прав од сушен мешунест зеленчук што се распоредува во тар. број 0713, од саго-корења или кртоли што се распоредуваат во тар. број 0714 или од производите на Глава 8
119.	1201 90 00 00	Соја во зрно, вклучувајќи кршена или дробен, освен за сеидба
120.	1202 41 00 00	Кикиритки, во лушпа, освен за сеидба
121.	1202 42 00 00	Лупени кикирики, кршени или некршени
122.	1203 00 00 00	Копра
123.	1204 00 90 00	Семе од лен
124.	1205 10 90 00	Семиња од маслодајна репка со ниска содржина на еручна киселина, освен за сеидба
125.	1205 90 00 00	Семе од маслодајна репка, освен за сеидба
126.	1206 00 91 00	Семе од сончоглед, лупени, во лушпа со сиви и бели ленти, освен за сеидба
127.	1206 00 99 00	Друго семе од сончоглед, освен за сеидба
128.	1207 10 00 00	Палмов орев и јатки
129.	1207 29 00 00	Семиња од памук, освен за сеидба
130.	1207 30 00 00	Семиња од ривинус, освен за сеидба
131.	1207 40 90 00	Семиња од сусам, освен за сеидба
132.	1207 50 90 00	Семиња од синап, освен за сеидба
133.	1207 60 00 00	Семе од шафраника (<i>Carthamus tinctorius</i>),
134.	1207 91 90 00	Семиња од афион, освен за сеидба
135.	1207 99 91 00	Семиња од коноп, освен за сеидба
136.	1207 99 96 00	Други семиња, освен за сеидба
137.	1208	Брашно и гриз од маслодајни семиња и плодови, освен од синап
138.	1212	Рокчиња, морски и други алги, шеќерна репка и шеќерна трска, свежи, разладени, замрзнати или суви, вклучувајќи и мелени; голушки и јатки од овошје и други растителни производи (вклучувајќи корен од цикорија, непржен, од видот <i>Cichorium intybus sativum</i>), вид што првенствено се употребува за човечка исхрана, на друго место неспомнати ниту вклучени
139.	1501 10 90 00	Друго сало
140.	1501 20 90 00	Друга свинска маст
141.	1501 90 00 00	Живинска маст
142.	1502 10 90 00	Маснотни од животни од видовите говеда, овци или кози, освен оние од тар. број 1503: Лој: Друго
143.	1502 90 90 00	Маснотни од животни од видовите говеда, овци или кози, освен оние од тар. број 1503: Друго: Друго
144.	1507 90 90 00	Друго соино масло
145.	1508 90 90 00	Друго масло од кикиритки
146.	1509	Маслиново масло и негови фракции, рафинирано или нерафинирано, но хемиски немодификувано:
147.	1510 90 00 00	Други масла и нивни фракции, добиени исклучително од маслини, рафинирани, но хемиски немодификувани, вклучувајќи мешаници на овие масла или фракции со масла или со фракции од тар. број 1509
148.	1511 90 11 00	Палмово масло и негови фракции, цврсти фракции, освен сурово, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
149.	1511 90 19 00	Друго палмово масло и негови фракции, цврсти фракции, освен сурово
150.	1511 90 99 00	Друго палмово масло и негови фракции, освен сурово
151.	1512 11 91 00	Друго масло од сончоглед
152.	1512 11 99 00	Друго масло од шафран
153.	1512 19 90 00	Масло од сончоглед или шафраника: Друго
154.	1512 29 90 00	Друго памуково масло
155.	1513 11 91 00	Масло од кокосов орев (корпа) и негови фракции; Сурово масло; Друго: Во пакување со нето маса од 1кг или помала

156.	1513 11 99 00	Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции; Сурово масло; Друго: Во пакување со нето маса поголема од 1кг
157.	1513 19 11 00	Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
158.	1513 19 19 00	Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
159.	1513 19 91 00	Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
160.	1513 19 99 00	Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
161.	1513 21 30 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции; Сурово масло; Друго: Во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
162.	1513 29 11 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
163.	1513 29 19 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
164.	1513 29 50 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
165.	1513 29 90 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции, кои не се цврсти фракции, во пакувања со нето маса поголема од 1 кг
166.	1514 19 90 00	Друго масло од репка
167.	1514 91 90 00	Масло од репка или масло од синап и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани; Друго: Сурово масло; Друго
168.	1514 99 90 00	Друго масло од синап
169.	1515 19 90 00	Друго ленено масло и негови фракции
170.	1515 29 90 00	Друго пченкарно масло и негови фракции
171.	1515 30 90 00	Друго ричинусово масло и негови фракции
172.	1515 50 99 00	Друго сусамово масло и негови фракции
173.	1515 60 51 00	Цврсти, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
174.	1515 60 59 00	Цврсти, други; течни Друго :
175.	1515 60 91 00	Цврсти, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
176.	1515 60 99 00	Цврсти, други; течни
177.	1515 90 11 00	Тунгово масло; масло од јојоба и Oiticica; восок од мирта (myrtle) и јапонски восок; нивни фракции
178.	1515 90 39 00	Друго масло од семе на тутун и негови фракции
179.	1515 90 51 00	Други растителни масти и масла, неспарливи (вклучувајќи масло од јојоба) и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани; Друго: Други масла и нивни фракции; Сурови масла; Друго: Цврсти, во пакување со нето маса од 1 кг или помала
180.	1515 90 59 00	Други растителни масти и масла, неспарливи (вклучувајќи масло од јојоба) и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани; Друго: Други масла и нивни фракции; Сурови масла; Друго: Цврсти во пакување со нето маса поголемо од 1кг и течни
181.	1515 90 91 00	Други масла и нивни фракции, цврсти, во пакувања со нето маса од 1 кг или помала
182.	1515 90 99 00	Други масла и нивни фракции, цврсти во пакување со нето маса поголемо од 1 кг и течни
183.	1516 10	Животински масти и масла и нивни фракции
184.	1516 20 10 00	Хидрогенизирано ричинусиново масло, т.н. „опал-восок“
185.	1516 20 91 00	Растителни масти и масла и нивни фракции, во пакување со нето маса од 1 кг или помала
186.	1516 20 96 00	Масло од семе од кикиритки, памук, зрна на соја или семе од сончоглед; други масла кои содржат помалку од 50% по маса на слободни масни киселини и исклучувајќи го маслото од палмова јатка (голушка), илипа, кокосов орев, „colza“, семе од репка, или масло од копан
187.	1516 20 98 00	Други растителни масти и масла и нивни фракции
188.	1516 30 91 00	Во пакување со нето маса од 1 кг или помала

189.	1516 30 98 00	Друго
190.	1517	Маргарин; јастиви мешаници или препарати од масти или масла од животинско или растително потекло или од фракции на различни масти или масла од оваа глава, освен мастите или маслата за јадење и нивните фракции од тар. број 1516:
191.	Глава 16	Преработки од месо, риби, черупкари, мекотелци или од други водни безрбетници или од инсекти
192.	1701 91 00 00	Шеќер со додадени средства за ароматизација или матерни за бојосување
193.	1701 99 10 00	Бел шеќер
194.	1701 99 90 00	Друг шеќер
195.	1704	Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао
196.	1805	Какао во прав, без додаден шеќер или други матерни за засладување
197.	1806	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао
198.	Глава 19	Производи врз база на жита, брашно, скроб или млеко; слаткарски производи
199.	2001	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје и други делови на растенија за јадење, приготвени или конзервирани во оцет или оцетна киселина
200.	2002	Домати приготвени или конзервирани на друг начин освен со оцет или оцетна киселина
201.	2003	Печурки и трифли, приготвени или конзервирани на друг начин освен во оцет или оцетна киселина
202.	2004	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, замрзнат, освен производите од тар. број 2006
203.	2005	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин освен во оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производите од тар. број 2006
204.	2006	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје, кори од овошје и други делови од растенија, конзервирани во шеќер (кандирани, суви или кристализирани)
205.	2007	Џемови, овошни желеа, мармелади, пиреа од овошје и јатчесто овошје и пасти од овошје и јатчесто овошје добиени со варење, со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување
206.	2008	Овошје, јатчесто овошје и други јастиви делови на растенија, поинаку приготвени или конзервирани, со додавање или без додавање на шеќер или други средства за засладување или алкохол, на друго место неспомнати или опфатени:
207.	Глава 21	Разни производи за исхрана
208.	2209	Оцет и замена за оцет добиени од оцетна киселина
209.	2404 91 10 00	Производи што содржат никотин наменети да помогнат при прекинување на употреба на тутун
210.	2501 00 91 00	Сол погодна за човечка исхрана

2. Публикации и тоа: книги, брошури и слични печатени материјали, весници и други периодични публикации, детски сликовници, книги за цртање и боење за деца и картографски производи од секаков вид, освен публикации кои служат претежно за рекламни цели, како и публикации со порнографска содржина, кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	4901 10 00 10	Печатени книги, брошури, летоци и слични печатени материјали, вклучувајќи и слободни листови, непресвиткани или пресвиткани: кои не се претежно за рекламни цели и оние кои не се со порнографска содржина
2.	4901 99 00 10	Печатени книги, брошури, летоци и слични печатени материјали, вклучувајќи и слободни листови, непресвиткани или пресвиткани: кои не се претежно за рекламни цели и оние кои не се со порнографска содржина
3.	4901 91 00 00	Речници и енциклопедии, и нивни сериски делови што излегуваат во продолженија
4.	4902 10 00 10	Весници, списанија и други периодични публикации, илустрирани или не, со или без реклама. Што излегуваат најмалку четири пати неделно, кои не се претежно за рекламни цели и оние кои не се со порнографска содржина
5.	4902 90 00 10	Весници, списанија и други периодични публикации, илустрирани или не, со или без реклама, други кои не се претежно за рекламни цели и оние кои не се со порнографска содржина
6.	4903 00 00 00	Детски книги со слики, вклучувајќи книги за цртање или боење, кои не се претежно за рекламни цели
7.	Ек. 4905	Географски и хидрографски карти или слични карти од сите видови, вклучувајќи, атласи, сидни карти, топографски планови и глобуси, печатени *Кои не се претежно за рекламни цели (кои содржат помалку од 50% рекламна содржина) и оние кои не се со порнографска содржина

3. Семенски и саден материјал за производство на земјоделски растенија кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	0602 10	Невжилени резници и калем-гранчиња, калем:
2.	0602 20	Садници на јастиво овошје или јатчесто овошје, вклучувајќи ги и оние во форма на грмушки или цбунови, калемени или некалемени:
3.	0602 90 10 00	Мицелиум за печурки
4.	0602 90 20 00	Садници на ананас
5.	0602 90 30 00	Садници на зеленчук и јагоди
6.	0701 10 00 00	Компир: За сеидба
7.	0703 10 19 10	Кромид: За сеидба
8.	0703 10 19 30	Кромид : Арпаџик
9.	0703 20 00 10	Лук: За сеидба
10.	0703 90 00 10	Праз и други лукови: За сеидба
11.	0712 90 11 00	Пченка шеќерец (<i>Zea mays var. saccharat</i>): Хибриди за сеидба
12.	0713 10 10 00	Грашок (<i>Pisum sativum</i>): За сеидба
13.	0713 33 10 00	Грав обичен (<i>Phaseolus vulgaris</i>): За сеидба
14.	0713 40 00 10	Лека: За сеидба
15.	0713 60 00 10	Голубски грашок (<i>Cajanus cajan</i>): За сеидба
16.	0713 90 00 10	Друг мешунест зеленчук: За сеидба
17.	1001 11 00 00	Тврда пченица: За сеидба
18.	1001 91	Друга пченица и наполица: За сеидба
19.	1002 10 00 00	'Рж: За сеидба
20.	1003 10 00 00	Јачмен: За сеидба
21.	1004 10 00 00	Овес: За сеидба
22.	1005 10	Пченка: За сеидба:
23.	1006 10 10 00	Ориз во лушпа (арпа или суров): За сеидба
24.	1007 10	Соргово зрно: За сеидба
25.	1008 10 00 00	Елда
26.	1008 21 00 00	Просо: За сеидба
27.	1008 40 00 10	Фонио: За сеидба
28.	1008 50 00 10	Киноа: За сеидба

29.	1008 90 00 10	Други жита: За сеидба
30.	1201 10 00 00	Соја во зрно : За сеидба
31.	1202 30 00 00	Кикиритки: За сеидба
32.	1204 00 10 00	Семе од лен: За сеидба
33.	1205 10 10 00	Семиња од маслодајна репка со ниска содржина на еручна киселина: За сеидба
34.	1206 00 10 00	Семиња од сончоглед: За сеидба
35.	1207 21 00 00	Семиња од памук: За сеидба
36.	1207 30 00 00	Семе од рицинус: За сеидба
37.	1207 40 10 00	Семиња од сусам: За сеидба
38.	1207 50 10 00	Семиња од синап: За сеидба
39.	1207 70 00 00	Семиња од диња
40.	1207 91 10 00	Семе од афион: За сеидба
41.	1207 99 20 00	Друго маслодајносеме: За сеидба
42.	1209 10 00 00	Семе од шеќерна репка наменето за сеидба:
43.	1209 21 00 00	Семе од крмни растенија: Семе од луцерка (alfalfa) наменето за сеидба
44.	1209 22	Семе од крмни растенија: Семе од црвена детелина (Trifolium spp.) наменето за сеидба:
45.	1209 23	Семе од крмни растенија: Семиња од виук наменето за сеидба:
46.	1209 24 00 00	Семе од крмни растенија: Семе од кентаки сина трева (Poa pratensis L.) наменето за сеидба
47.	1209 25	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија: Семе од 'ржна трева (Lolium, multiflorum Lam, Lolium perenne L.)
48.	1209 29	Семе наменето за сеидба: Семе од крмни растенија: Друго:
49.	1209 91	Семе наменето за сеидба: Друго: Семе од зеленчук
50.	1209 99	Семе наменето за сеидба: Друго

4. Губрива кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Глава 31	Губрива

5. Средства за заштита на растенија кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3808	Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против ртење и средства за регулација на растењето на растенијата, дезинфектанти и слични производи, подготвени во форма или пакување за продажба на мало или како препарати или производи (на пр.сулфурирани ленти, фитили, свеќи и хартии за убивање муви)

6. Фолии од пластична маса за употреба во земјоделството кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3920 10 24 10	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточнаструктура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: Помала од 0,94: Растегливи филмови, непечатени, за употреба во земјоделството.
2.	3920 10 25 11	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: Помала од 0,94: Друго: Непечатени, за употреба во земјоделството.
3.	3920 10 25 91	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: Помала од 0,94: Друго: Печатени, за употреба во земјоделството.
4.	3920 10 28 10	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Од полимери на етилен: Со дебелина што не надминува 0,125 мм: Од полиетилен со специфична тежина: 0,94 или поголема, за употреба во земјоделството.
5.	3920 10 40 11	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Друг: Непечатени, за употреба во земјоделството.
6.	3920 10 40 91	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Друг: Печатени, за употреба во земјоделството.
7.	3920 10 81 10	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Со дебелина што надминува 0,125 мм: Синтетичка хартиена целулоза, во форма на влажни листови изработена од неповрзани фино разгранети полиетиленски влакненца, измешани или неизмешани со целулозни влакна во количина која не надминува 15%, со содржина на поли (винил алкохол) растворен во вода како средство за навлажнување, за употреба во земјоделство
8.	3920 10 89 11	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Со дебелина што надминува 0,125 мм: Друго: Непечатени, за употреба во земјоделство
9.	3920 10 89 91	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали: Со дебелина што надминува 0,125 мм: Друго: Печатени, за употреба во земјоделство

7. Земјоделска механизација која е распоредена во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	8208 40 00 00	Ножеви и сечива за машини или за механички направи: За машини во земјоделството, хортикултурата или во шумарството
2.	8419 33 00 10	Сушилници: Апарати за лиофилизација, единици за сушење со замрзнување и спреј сушари: На земјоделски производи
3.	8419 34 00 00	Сушилници: Друго, за земјоделски производи
4.	8424 41 00 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање, дисперзија или распрснување на течности или прав: Прскалки за земјоделство и хортикултура: Преносливи (портабл) прскалки
5.	8424 49 10 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање, дисперзија или распрснување на течности или прав: Прскалки за земјоделство и хортикултура: Друго: Прскалки и запрашувачи направени за монтирање на земјоделски трактори или влечени од земјоделски трактори
6.	8424 49 90 00	Механички уреди (со или без рачен погон) за исфрлање, дисперзија или распрснување на течности или прав: Прскалки за земјоделство и хортикултура: Друго: Друго
7.	8424 82 10 00	Други уреди: За земјоделство и хортикултура: Апарати за наводнување
8.	8424 82 90 00	Други уреди: За земјоделство и хортикултура: Друго
9.	8428 20 20 00	Елеватори и транспортери пневматски: Специјално направени за употреба во земјоделството: За растурлив материјал
10.	8428 20 80 00	Елеватори и транспортери пневматски: Специјално направени за употреба во земјоделството: Друго
11.	8428 90 71 00	Други машини: Друго: Натоварувачи специјално проектирани за употреба во земјоделството: Наменети за прикачување за земјоделски трактори
12.	8428 90 79 00	Други машини: Друго: Натоварувачи специјално проектирани за употреба во земјоделството: Други
13.	8432 10 00 00	Плугови
14.	8432 21 00 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Дискови брани
15.	8432 29 10 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Тањирачи и култиватори
16.	8432 29 30 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Брани
17.	8432 29 50 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Ротоватори
18.	8432 29 90 00	Брани, тањирачи, култиватори, плевилки и копачки: Друго: Друго
19.	8432 31 00 00	Машини за сееење, саеење и пресадување: Без обработка за директно сееење, саеење и пресадување
20.	8432 39 11 00	Машини за сееење, саеење и пресадување: Друго: Машини за сееење: Со централно водење
21.	8432 39 19 00	Машини за саеење и пресадување: Друго: Машини за сееење: Друго
22.	8432 39 90 00	Машини за саеење и пресадување
23.	8432 41 00 00	Растурачи на шталско гѓубре
24.	8432 42 00 00	Дистрибутери на минерални или хемиски гѓубрива
25.	8432 80 00 00	Други машини
26.	8432 90 00 00	Делови
27.	8433 20 10 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Со мотор
28.	8433 20 50 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Друго: Проектирани да бидат носени или влечени на трактор

29.	8433 20 90 00	Други косачки, вклучувајќи и лостни приклучни косачки за монтажа на трактор: Друго: Друго
30.	8433 30 00 00	Други машини за сено
31.	8433 40 00 00	Преси за балирање слама и сточна храна, вклучувајќи и машини за собирање и врзување во бали
32.	8433 51 00 00	Комбајни за собирање на земјоделски производи со одвојување на зрната од растението
33.	8433 52 00 00	Други машини за одвојување на зрното од растението (вршидба, ронење, итн.)
34.	8433 53 10 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Машини за вадење и собирање на компир
35.	8433 53 30 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Машини за сечење врвови и собирање на репка
36.	8433 53 90 00	Машини за вадење коренести или кртолести плодови: Друго
37.	8433 59 11 00	Други: Силажни комбајни: Самоодни
38.	8433 59 19 00	Други: Силажни комбајни: Друго
39.	8433 59 85 00	Други машини: Друго
40.	8433 60 00 00	Машини за чистење, сортирање или селекција на јајца, овошје или други земјоделски производи
41.	8433 90 00 00	Делови
42.	8434 10 00 00	Машини за молзење
43.	8434 20 00 00	Машини за млекарството
44.	8434 90 00 00	Делови
45.	8435 10 00 00	Преси, гмечалки и слични машини што се користат во производство на вино, јаболкова ракија, овошни сокови или слични пијалаци
46.	8435 90 00 00	Делови
47.	8436 10 00 00	Машини за подготвување на храна за животни
48.	8436 21 00 00	Инкубатори и топли батерии за пилиња
49.	8436 29 00 00	Машини за живинарството: Друго
50.	8436 80 90 00	Други машини: Друго
51.	8436 91 00 00	Делови: На машини за живинарството или на инкубатори и на топли батерии за пилиња
52.	8436 99 00 00	Делови: Други
53.	8437 10 00 00	Машини за чистење или сортирање семе, зрна или сушен мешунест зеленчук
54.	8437 80 00 00	Други машини
55.	8437 90 0000	Делови
56.	8701 10 00 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Трактори со една оска
57.	8701 91 10 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Други, со моќност на мотор: Што не надминува 18kW: Земјоделски и шумски трактори на тркала
58.	8701 92 10 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Други, со моќност на мотор: Што надминува 18 kW, но не надминува 37 kW: Земјоделски и шумски трактори на тркала
59.	8701 93 10 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Други, со моќност на мотор: Што надминува 37 kW, но не надминува 75 kW: Земјоделски и шумски трактори на тркала
60.	8701 94 10 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Други, со моќност на мотор: Што надминува 75 kW, но не надминува 130 kW: Земјоделски и шумски трактори на тркала
61.	8701 95 10 00	Трактори (освен оние од тар. број 8709): Други, со моќност на мотор: Што надминува 130 kW: Земјоделски и шумски трактори на тркала
62.	8716 20 00 00	Самонатоварни или самоистоварни приколки и полуприколки за земјоделски цели

8. Лекови вклучувајќи и лекови за ветеринарна медицина кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3001	Жлезди и други органи за органотерапевтски цели, сушени, вклучувајќи ги и во прав; екстракти од жлезди или од други органи или од нивни секретни за органотерапевтски цели; хепарин и негови соли; други човечки или животински материи приготвени за терапевтски или профилактски цели, неспоменати ниту опфатени на друго место
2.	3002	Човечка крв; животинска крв подготвена за употреба во терапевтски, профилактски или дијагностички цели; антисеруми, други фракции на крв и имунолошки производи, модификувани или немодификувани или добиени со биотехнолошки процеси; вакцини, токсини, култури на микро-организми (освен на квасец) и слични производи
3.	3003	Лекови (освен производите од тар. броеви 3002, 3005 или 3006) што се состојат од две или повеќе состојки што се измешани заедно за терапевтска или профилактска употреба, но кои не се приготвени во одмерени дози ниту во форма или пакување за малопродажба
4.	3004	Лекови (освен производите од тар. броеви 3002, 3005 или 3006) што се состојат од измешани или неизмешани производи за терапевтска или профилактска употреба, приготвени во одмерени дози (вклучувајќи ги и оние во форма на трансдермален систем на апликација) или во форми или пакување за продажба на мало
5.	3006 30 00 00	Контрастни средства за радиографски испитувања; дијагностички реагенси наменети за употреба кај пациентите
6.	3006 40 00 00	Забарски цемнти и други забарски полнила; цемнти за реконструкција на коски
7.	3006 60 00 00	Хемиски препарати за контрацепција врз база на хормони, на други производи од тар. број 2937 или на спермициди
8.	3006 93 00 00	Плацебо и слепи (или двојно слепи) сетови за клиничко испитување за употреба во акредитирани клинички испитувања, подготвени во одмерени дози
9.	3822 11 00 00	За маларија
10.	3822 12 00 00	За Зика и други болести што се пренесуваат од комарци од родот Aedes
11.	3822 19 00 00	Друго
12.	3822 90 00 00	Друго
13.	9018 90 84 10	Интраутерини системи со levonorgestrel

9. Машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици (компјутери) кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	8443 31 00 00	Други принтери, копир машини и факс машини, комбинирани или не комбинирани: Машини, кои извршуваат најмалку две од следниве функции: печатење, копирање или факс трансмисија, со можност за поврзување со машина за автоматска обработка на податоци или во мрежа
2.	8443 32	Други принтери, копир машини и факс машини, комбинирани или не комбинирани: Други, со можност за поврзување со машина за автоматска обработка на податоци или во мрежа
3.	8471	Машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици; магнетни или оптички читачи, машини за преснимување на податоци на носители на податоци во кодирана форма и машини за обработка на такви податоци, неспомнати или неопфатени на друго место
4.	8473 30	Делови и прибор на машини од тар. број 8471
5.	8528 42	Монитори со катодна цевка: Погодни за директно поврзување или дизајнирани за употреба со машина за автоматска обработка на податоци од тар. број 8471
6.	8528 52	Монитори: Погодни за директно поврзување или дизајнирани за употреба со машина за автоматска обработка на податоци од тар. број 8471
7.	8528 59	Други монитори: други
8.	8528 62 00 00	Проектори: Погодни за директно поврзување или дизајнирани за употреба со машина за автоматска обработка на податоци од тар. број 8471
9.	8542	Електронски интегрирани кола

10. Термални сончеви системи и компоненти кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	3921 11 00 10	Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси: Од полимери на стирол наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
2.	6806 10 00 10	Волна од згура, волна од камен и слична минерална волна (вклучувајќи меѓусебни мешаници), во растурена состојба, листови, плочи или ролни: Од полимери на стирол наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
3.	7002 39 00 10	Стакло во форма на цевки, необработени: Друго: наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
4.	7006 00 90 10	Стакло од тар. броеви 7003, 7004 или 7005, свиткано, со обработени рабови, гравирано, дупчено, емајлирано или поинаку обработено, неврамено ниту спосно со други материјали: Друго: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
5.	7311 00 91 10	Контејнери за компримирани или течни гасови, од железо или челик: Друго со капацитет: Помал од 1000 литри: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
6.	8413 70 30 10	Пумпи за течности, опремени или неопремени со мерни уреди: Други центрифугални пумпи: Циркуларни пумпи за грејни системи и снабдување со топла вода: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
7.	8419 12 00 10	Соларни греачи за вода (сончеви колектори)
8.	8419 19 00 00	Проточни или акумулациони грејачи за вода, неелектрични. Друго: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
9.	8419 50 20 10	Изменувачи на топлина: Единици на изменувачи на топлина изработени од флуорополимери и со влезни и излезни отвори за цевка со дијаметар од 3 см или помалку: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
10.	8419 50 80 10	Изменувачи на топлина: Друго: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти
11.	9032 10 80 10	Инструменти и апарати за автоматска регулација или управување: Термостати: Друго: Наменети исклучиво за сончеви системи и компоненти

11. Медицинска опрема, помагала и други уреди чијашто намена е за олеснување или третирање на инвалидност исклучиво за лична употреба од страна на инвалидни лица, кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Ex.4802	Непремачкана хартија и картон, кои се употребуваат за пишување, печатење или други графички цели, и перфорирани дупчени картички и ленти, во ролни или правоаголни листови (вклучувајќи и квадратни), со било каква димензија, освен хартија од тар. број 4801 или 4803; рачно изработена хартија и картон *Брајова хартија
2.	Ex.4804	Крафт-хартија и картон, непремачкани, во ролни или листови, освен оние од тар. број 4802 или 4803 *Брајова хартија
3.	Ex.4805	Друга непремачкана хартија и картон, во ролни или листови, понатаму необратена или доработена освен онаа наброена во забелешка 3 кон оваа глава *Брајова хартија
4.	Ex.4823	Друга хартија, картон, целулозна вата и листови и ленти од целулозни влакна, сечени во определена големина или форма; други производи од хартиена маса, хартија, картон, целулозна вата или листови или ленти од целулозни влакна *Брајова хартија
5.	Ex. 611510	Чорапи со означен степен на компресија (на пример, чорапи за проширени вени) *Чорапи за вени
6.	6602 00 00 10	Бастуми, стапови за инвалидни лица
7.	8428 90 90 10	Други машини: Друго: Дигалки за неподвижни лица
8.	Ex. 6307 90 10 00	Други готови производи: Друго: Плетени или кукичани *Ортози
9.	Ex. 6307 90 91 00	Други готови производи: Друго: Друго: Од филц *Ортози
10.	Ex. 6307 90 92 00	Други готови производи: Друго: Друго: Друго: Драперии за еднократна употреба, изработени од ткаенини од тар. број 5603, од вид кој се употребуваат при хируршки процедури *Ортози
11.	Ex. 8472 90 80 00	Други канцелариски машини (на пример, машини за умножување-хектографски или на матрици, машини за адресирање, автоматски машини за исплата на банкноти, машини за сортирање, броење и завиткување на метални пари, машини за острење моливи, машини за перфорирање или спојување со жичени копци); Друго: *Машини со брајова азбука за слепи лица
12.	Ex. 8519 81 00 00	Други апарати: Со употреба на магнетен, оптички или полупроводнички медиум *Апарати за репродукција- касетофони за слепи лица
13.	Ex. 8523	Дискови, ленти, флеш мемориски единици, „паметни картички“ и други медиуми за снимање на звучни или други појави, снимени или неснимени, вклучувајќи матрици и мастери за производство на дискови, но исклучувајќи ги производите од Глава 37 *Говорни книги *Магнетни ленти и касети за изготвување на Брајови и говорни книги
14.	8713	Колички за инвалидизирани лица, вклучувајќи ги и оние со мотор или друг механички погон

15.	8714 20 00 00	Делови и прибор за колички за неспособни лица
16.	9001 40 41 00	Леќи од стакло за очила:Со корективно дејствување:Довршени од двете страни:Со еден фокус
17.	9001 40 49 00	Леќи од стакло за очила:Со корективно дејствување:Довршени од двете страни:Друго
18.	9001 40 80 00	Леќи од стакло за очила:Со корективно дејствување: Друго
19.	9001 50 41 00	Леќи за очила од други материјали:Со корективно дејствување:Довршени од двете страни:Со еден фокус
20.	9001 50 49 00	Леќи за очила од други материјали:Со корективно дејствување:Довршени од двете страни:Друго
21.	9001 50 80 00	Леќи за очила од други материјали:Со корективно дејствување:Друго
22.	Ex. 9004 90 10 00	Корективни или заштитни очила со леќи од пластични маси *Очила со корективно дејствување *Темни очила со странични штитници
23.	Ex. 9004 90 90 00	Корективни или заштитни очила со леќи од други материјали *Очила со корективно дејствување *Темни очила со странични штитници
24.	Ex. 9013 80	Други уреди, апарати и инструменти * Телевизорски зголемувачи за лица со слаб вид
25.	Ex. 9018 39 00 00	Шприцеви, игли, катетри, канили и слично: Друго *Кеси за собирање урина
26.	Ex. 9019 10 90 00	Други апарати за механотерапија; апарати за масажа; апарати за психолошки тестирања *Повеќекелиски пневматски антидекубитис душек *Повеќекелиски пневматски антидекубитис душек кој има и гел комори *Повеќекелиско пневматско антидекубитис перниче *Повеќекелиско пневматско антидекубитис перниче кое има и гел комори
27.	Ex. 9019 20	Апарати за озонотерапија, оксигенотерапија, аеросол терапија, вештачко дишење или други терапевтски апарати за дишење *Инхалатор, мерач за протокот на воздух за инхалаторот, апарат за одржување на постојан притисок во дишните патишта, оксигенатори, концентратори на кислород
28.	9021	Ортопедски справи, вклучувајќи и патерици, хируршки појаси и потпашувачи (натеги); шини и други справи за фрактури; вештачки делови на телото; апарати за подобрување на слухот и други апарати што се носат, или вградуваат во телото, за да го надоместат недостатокот или инвалидноста
29.	Ex. 9023 00 80 00	Инструменти, апарати и модели, наменети за цели на демонстрирање (на пр. за образованието или за изложби), што се непогодни за други употреби: Друго *Училишни помагала и апарати дизајнирани за употреба од слепи лица или лица со слаб вид
30.	Ex. 9027 89 9000	Друго *Апарати за одредување на шеќер во крв за лична употреба
31.	Ex 9102	Рачни, дебни и други лични часовници, вклучувајќи и штоперици, освен оние што се распоредуваат во тар.број 9101 *Часовници за слепи лица (брајови)
32.	Ex 9402 90 00 00	Медицински, хируршки, забарски или ветеринарски мебел (на пример, операциони маси, маси за прегледи, болнички кревети со механички уреди, забарски столови); берберски столови и слични столови, со обртно, наклонувачко и подигнувачко движење; делови на наведените производи: - Друго * Болнички кревети со механички уреди
33.	3006 91 00 00	Средства кои се идентифицираат за стома употреба
34.	9619 00 89 10	Хигиенски и слични производи: Од други материјали: Друго (на пример, производи за нега при инконтиненција): Од хартиена пулпа, хартија, целулозна вата или листови и ленти од целулозни влакна

12. Сурово масло за производство на храна за човечка исхрана, кое е распоредено во следните тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатурата на царинската тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	1507 10 90 00	Соино масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано: Сурово масло, вклучувајќи дегумирано (без смола): Друго
2.	1508 10 90 00	Масло од кикиритки и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано: Сурово масло: Друго
3.	1510 10 00 00	Сурово масло од семки од маслинки (Pomace oil)
4.	1511 10 90 00	Палмово масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски немодификувано: Сурово масло: Друго
5.	1512 11 91 00	Сурови масла од семе од сончоглед и нивни фракции
6.	1512 11 99 00	Сурови масла од семе од шафран и нивни фракции
7.	1512 21 90 00	Памуково масло и негови фракции: Сурово масло, вклучувајќи го и она со отстранет госипол: Друго
8.	1513 11 99 00	Масло од кокосов орех (копра) и негови фракции: Сурово масло: Друго
9.	1513 21 90 00	Масло од палмова јатка (голушка) или палмови ореви и нивни фракции: Сурово масло: Друго: Друго
10.	1514 11 90 00	Репино масло со ниска содржина на еручна киселина и негови фракции: Сурово масло: Друго
11.	1515 11 00 00	Ленено масло и негови фракции: Сурово масло
12.	1515 21 90 00	Пченкарно масло и негови фракции: Сурово масло: Друго
13.	1515 50 19 00	Сусамово масло и негови фракции: Сурово масло: Друго
14.	1515 90 29 00	Масло од семе на тутун и негови фракции: Сурово масло: Друго

13. Добиточна храна, адитиви за добиточна храна и жив добиток кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подбројеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатура на царинска тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	0101	Коњи, магариња, маски и мулиња, живи
2.	0102	Живи животни, вид говеда (Bovinae)
3.	0103	Свињи, живи
4.	0104	Овци и кози, живи
5.	0105	Живина, домашна, жива, живина од видот Gallus domesticus, пајки, гуски, мисирки и морки
7.	1003 90 00 20	Јачмен: Добиточен
8.	Ex. 1008 29 00 00	Елда, просо, семе за птици; други жита: Друго * Добиточна храна
9.	1008 30 00 00	Семе за птици
10.	2301	Брашно, прав и пелети, од месо или од месни кланични производи, од риби или од черупкари, мекотелци или други водни без'рбетници, непогодни за човечка исхрана; цимирички
11.	2302	Трици и други остатоци добиени со просејување, мелење или друга обработка на жита и мешункасти растенија, непелетизирани или пелетизирани
12.	2303	Остатоци од производство на скроб и слични остатоци, резанки од шеќерна репка, отпадоци од шеќерна трска и други отпадоци од шеќерната индустрија, остатоци и отпадоци од пивари или дестилерии, непелетизирани или пелетизирани
13.	2304	Маслени погачи и други цврсти остатоци, добиени при екстракција на масло од соја, немелени, мелени или пелетизирани
14.	2305	Маслени погачи и други цврсти остатоци, добиени при екстракција на масло од кикирики, немелени, мелени или пелетизирани
15.	2306	Маслени погачи и други цврсти остатоци, добиени при екстракција на растителни маснотии или масла, освен оние од тар.бројеви 2304 и 2305, немелени, мелени или пелетизирани
16.	2308	Растителни материјали и растителни отпадоци и остатоци од преработка на растителни материјали и споредни производи, пелетизирани или непелетизирани, што се употребуваат за исхрана на животни, на друго место неспомнати или опфатени
17.	2309 90	Производи што се употребуваат за исхрана на животни: Друго

14. Бебешки производи и тоа: креветче, количка, транспортер, релаксатор, седиште за во возило, када, хранилка, цуцла, шише и пелени за бебиња кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатура на царинска тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Ex. 9403 20 20 00	Друг метален мебел: Друго *Кревети за бебиња.
2.	Ex. 9403 60 90 00	Друг дрвен мебел *Кревети за бебиња.
3.	Ex. 9403 89 00 00	Друг мебел; Мебел со други материјали, вклучувајќи и трска, врба, бамбус или слични материјали: Друго *Кревети за бебиња.
4.	8715 00 10 00	Бебешки колички
5.	Ex. 9401 61 00 00	Други седишта, со дрвени скалети: Тапацирани *Бебешки седишта за возила, транспортер, релаксатор, хранилки
6.	Ex. 9401 69 00 00	Други седишта, со дрвени скалети: Тапацирани: Други *Бебешки седишта за возила, транспортер, релаксатор, хранилки
7.	Ex. 9401 71 00 00	Други седишта, со метални скалети: Тапацирани *Бебешки седишта за возила, транспортер, релаксатор, хранилки
8.	Ex. 9401 79 00 00	Други седишта, со метални скалети: Тапацирани: Друго *Бебешки седишта за возила, транспортер, релаксатор, хранилки
9.	Ex 9401 80 00 00	Други седишта *Бебешки седишта за возила, транспортер, релаксатор, хранилки
10.	Ex. 3922 10 00 00	Кади, туш кади, садопери и лавабоа *Када за бебиња
11.	Ex. 3926 90 97 90	Други производи од пластични маси *Цуцли за бебиња
12.	Ex. 4014 90 00 00	Хигиенски и фармацевски производи (вклучувајќи цуцли) од гума освен тврда гума, со прибор или без прибор од тврда гума: Друго *Цуцла од гума за бебиња
13.	Ex. 7013 99 00 00	Други производи од стакло: Други *Шишиња за бебиња
14.	Ex. 3924 10 00 00	Трпезни садови и кујнски садови и прибор *Шишиња за бебиња
15.	Ex. 6307 90 98 00	Други готови производи: Друго: Друго * Носачи за бебиња
16.	Ex. 9619 00 30 00	Хигиенски влошки и тампони, пелени и влошки за бебиња и слични производи, од било кој материјал: Од вата од текстилни материјали *Пелени и влошки за бебиња
17.	Ex. 9619 00 50 00	Хигиенски влошки и тампони, пелени и влошки за бебиња и слични производи, од било кој материјал: Од други текстилни материјали *Пелени и влошки за бебиња
18.	Ex. 9619 00 81 10	Пелени и влошки за бебиња и слични производи: Од други материјали: Од хартиена пулпа, хартија, целуозна вата или листови и ленти од целуозни влакна *Пелени и влошки за бебиња
19.	Ex. 9619 00 81 90	Пелени и влошки за бебиња и слични производи: Од други материјали: Друго *Пелени и влошки за бебиња

15. Училишен прибор и тоа: училишна торба (ранец), тетратка, молив, пенкало, блок, работна тетратка, боички, линеар, шестар, пластелин, острилка, гума и коректор, кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатура на царинска тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	Ex. 4202 11 10 00	Ковчежи, куфери, несесери, аташе-куфери, актчанги, школски торби и слични контејнери: Со надворешна површина од кожа или од вештачка кожа: Аташе-куфери, актен-чанги, школски торби и слични торби *Училишни торби (ранец) од кожа
2.	Ex. 4202 12 11 00	Ковчежи, куфери, несесери, аташе-куфери, актчанги, школски торби и слични контејнери: Со надворешна површина од пластични маси или од текстилни материјали: Од листови од пластика: Аташе-куфери, актен-чанги, школски торби и слични торби *Училишни торби (ранец) од пластични маси
3.	Ex. 4202 12 91 00	Ковчежи, куфери, несесери, аташе-куфери, актчанги, школски торби и слични контејнери: Со надворешна површина од пластични маси или од текстилни материјали: Од други материјали, вклучувајќи вулцафилер: Аташе-куфери, актен-чанги, школски торби и слични торби *Училишни торби (ранец) од други материјали
4.	4820 20 00 00	Тетратки
5.	Ex. 9609	Моливи (освен моливите од тар.број 9608) писалки, мини за моливи, настели, јаглен за цртање, кредит за пишување или цртање и кројачки кредит *Моливи *Боинци
6.	Ex. 3213 10 00 00	-Боинци за уметничко сликарство, настава или за знаци, боинци за нијансирање, боинци и слично за разонода и забава, во таблети, туби, теглички, шишенца, чанчиња или слични форми или пакувања: Боинци во сетови *Боинци за настава
7.	9608 40 00 00	Патент моливи
8.	9608 10 92 00 9608 10 99 00	Пенкала: друго со изменлива влошка Пенкала: друго
9.	Ex. 4820 10 90 00	Регистри, книговодствени книги, нотеси, книги за порачки, признанички книги, агенди, меморандум блокови, дневници и слични производи: Друго *Блокови
10.	Ex. 9608 20 00 00	Фломастери и маркери со врв од филц или друг порозен материјал *Фломастери
11.	Ex. 9017 80 10 00	Инструменти и апарати за цртање, обележување или математичко сметање (на пример, апарати за скицирање, пантографи, агломери, прибор за цртање во сет, логаритмари, калкулатори во форма на тркалезна плоча); инструменти за мерење должина, што се држат во рака (на пример, мерни прачки и ленти, микрометарски мерила, мерила со нониус), неспоменати ниту опфатени на друго место во оваа глава: Други инструменти: Мерни шипки, мерни траки и ленири со мерна поделба *Ленири

12.	Ex. 9017 20 10 00	Инструменти и апарати за цртање, обележување или математичко сметање (на пример апарати за скицирање, пантографи, агломери, прибор за цртање во сет, логаритмари, калкулатори во форма на тркалезна плоча); инструменти за мерење должина, што се држат во рака (на пример, Мерни прачки и ленти, микрометарски мерила, мерила со нониус), неспоменати ниту опфатени на друго место во оваа глава: Други инструменти за цртање, обележување или математичко сметање: Други инструменти за цртање *Шестар
13.	Ex. 3407 00 00 90	Маси за моделирање, вклучувајќи приготвени за детска забава: Друго *Пластелин
14.	Ex. 8214 10 00 00	Други ножарски производи: Ножеви за хартија, за отварање на писма, за бришење (стружење-радирање) за острење на моливи и сечила за нив *Острилка
15.	4016 92 00 00	Други производи од гума, освен од тврда гума: Друго: Гуми за бришење
16.	Ex. 3824 99 92 00	Хемиски производи и препарати, претежно сочинети од органски соединенија, на друго место неспоменати или опфатени: Во форма на течностна 20°C *Коректор
17.	Ex. 3824 99 93 00	Хемиски производи и препарати, претежно сочинети од органски соединенија, на друго место неспоменати или опфатени: Друго *Коректор

16. Пелети, печки на пелети и котли на пелети, кои се распоредени во следниве тарифни броеви/подброеви/ознаки/глави од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатура на царинска тарифа
(1)	(2)	(3)
1.	4401 31 00 00	Дрвени пелети
2.	7321 89 00 10	Печки за загревање на простории и други апарати исклучиво на пелети
3.	8403 10 10 10	Котли за централно греење, освен котлите од тар. број 8402: Котли од леано железо: Исклучиво на пелети
4.	8403 10 90 10	Котли за централно греење, освен котлите од тар. број 8402: Котли: Друго: Исклучиво на пелети

17. Топлинска енергија за греење.

Топлинска енергија за греење е топлинската енергија која е:

- произведена од производител на топлинска енергија,
- дистрибуирана од оператор на систем за дистрибуција на топлинска енергија и
- испорачана од снабдувач со топлинска енергија, чие работење и надоместоци се регулирани согласно прописите од областа на енергетиката.

Надоместокот за топлинска енергија за греење го вклучува надоместокот за топлинската енергија и другите надоместоци кои се уредени со прописите од областа на енергетиката.

18. Електрична енергија за домаќинствата која е распоредена во следната глава/тарифен број/подброј/ознака од Царинската тарифа:

Ред. бр.	Глава/ тарифен број/ подброј/ ознака	Наименување на стоките според Номенклатура на царинска тарифа
(1)	(2)	(3)
1	2716 00 00 00	Електрична енергија

(2) Повластената стапка на данокот на додадена вредност во смисла на член 30 од Законот се применува врз прометот на следните услуги:

1.Превоз на лица и нивниот придружен багаж.

2.Софтвер за машини за автоматска обработка на податоци и нивни единици (компјутери).

3.Услуги за одржување на јавна чистота и отпремување на отпад и тоа:

а) како услуги за одржување на јавната чистота се сметаат: рачно и машинско метење и миење на јавните сообраќајни површини, коловози, велосипедски и пешачки патеки, автобуски и железнички станици и постојки, аеродроми, пристаништа, тротоари, детски игралишта, плоштади, кејови, мостови, надвозници, подвозници, надземни и подземни пешачки премини, скалила и премини кои поврзуваат сообраќајници и јавни објекти, услуги на чистење на подлоги од јавни и протоколарни манифестации, расчистување на диви депонии, услуги на чистење на јавни сообраќајни површини од растурен отпад и од сообраќајни несреќи, услуги на чистење на јавни зелени површини, услуги на чистење на гробишта, услуги на чистење на пазари, услуги на чистење на зоолошки градини, услуги на чистење на спортски рекреативни објекти (стадиони, хиподроми, стрелишта и др.), услуги на чистењето на јавни капалишта, услуги на чистење на гранични премини, услуги на изнесување на фекалии и фекални води, услуги на носење на вода, услуги на користење на јавни тоалети, услуги на подигање на згазени и пцовисани животни и ловење на животни - скитници и нивно транспортирање и престој во стационар, услуги на чистење на канали и прокопи, водотеци, суводолици, реки и езера и услуги на чистење на снег и мраз, одржување на јавна чистота во вонредни и во услови на елементарни непогоди и услуги на чистење на отворени простори околу други јавни објекти и услуги на чистењето на други објекти и објекти на комунална инфраструктура и

б) како услуги на отпремување на отпад се сметаат: управување и постапување со отпад, транспортирање, селектирање, третирање, отстранување, собирање, складирање, депонирање и горење и/или согорување на комуналниот, индустриски неопасниот, опасниот, биоразградливиот, медицинскиот отпад и отпадот од пакување. Значењето на употребените термини за даночни цели се определува според значењето определено со Законот за управување со отпадот и посебните закони кои го уредуваат постапувањето со посебните видови отпад.

Услуги на сместување (ноќевање) или сместување со појадок, полупансион или полн пансион, во сите видови на комерцијални угостителски објекти. Подугостителски објекти се подразбираат угостителските објекти за сместување утврдени со Законот за угостителската дејност. Услугата полн пансион опфаќа сместување (ноќевање) и три оброка (појадок, ручек и вечера), а полупансионот опфаќа сместување (ноќевање) со појадок и еден од останатите оброци.

4.Занаетчиски услуги коишто се вршат од странана занаетчии коишто се запишани

во занаетчиски ре-гистар согласно со Законот за занаетчиство, и тоа:

а) поправка на:

- велосипеди,

- чевли и производи од кожа,

- облека и постелнина за домаќинството (вклучувајќи крпење и прекројување) и

б) фризерски услуги.

(2) Повластената стапка на данокот на додадена вредност во смисла на член 30-а од Законот се применува на услуги на предавање на храна и на пијалаци за консумација на лице место и кетеринг услуги, со исклучок на алкохолни пијалаци. За ресторански и за кетеринг услуги се смета давањето на приготвена или неприготвена храна за човечка исхрана и послужување на безалкохолни пијалаци, со исклучок на послужување на алкохолни пијалаци, придружени со дополнителни услуги со цел да се овозможи нивно непосредно конзумирање. Испораката на храна и послужување на безалкохолни пијалаци, со исклучок на послужување на алкохолни пијалаци претставува само една компонента од севкупната понуда, при што преовладува прометот на услуги. Ресторанска услуга е вршење на промет на такви услуги во просториите на давателот на услугата и простор кој е непосредно или посредно поврзан со просториите на давателот на услугата, а услуга за кетеринг е вршењето на промет на такви услуги надвор од просториите на давателот на услугата. Испорака на приготвена или неприготвена храна и безалкохолни пијалаци, со или без превоз, но без други придружни услуги, не се смета за ресторанска или кетеринг услуга во смисла на овој став.

НАПОМЕНА:

Основни правила за употреба на табелите по однос на распоредувањето на стоките/добрата според царинската номенклатура, а на кои стоки/добра се применува повластена даночна стапка:

Ако пред тарифен број/тарифен подброј/тарифна ознака/глава, во втората колона од табелите од став (1) на овој член не е наведена ознаката „ex“, тогаш за сите стоки/добра кои согласно Законот за царинската тарифа се распоредуваат во тој/таа тарифен број/тарифен подброј/тарифна ознака/глава се применува повластена даночна стапка во смисла на член 30 став (1) од Законот за данок на додадена вредност.

Ако пред тарифен број/тарифен подброј/тарифна ознака/глава, во втората колона од табелите од став (1) на овој член е наведена ознаката "ex", тогаш повластена даночна стапка во смисла на член 30 став (1) од Законот за данок на додадена вредност, нема да се применува за сите стоки/добра кои согласно Законот за царинската тарифа се распоредуваат во тој тарифен број/тарифен подброј/тарифна ознака/глава, туку повластена даночна стапка во однос на став (1) точки 2, 12, 14, 15 и 16 од овој член, ќе се применува само за оние стоки/добра од тарифен број/тарифен подброј/тарифна ознака/глава кои се во согласност со текстот кој што е наведен во третата колона од табелата пред кои има симбол “*”.

Член 3

Одредбите од членот 2 ставот (1) точка 18 од оваа одлука ќе се применуваат до 30 јуни 2022 година.

Член 4

Со денот на отпочнувањето на примената на оваа одлука престанува да важи Одлуката за определување на добрата и услугите кои подлежат на повластена стапка на данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 316/20 и 178/21).

Член 5

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија”, а ќе отпочне да се применува од 1 јануари 2022 година.